Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2025/1445

1.8.2025

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2025/1445

z 8. júla 2025

o žiadosti o registráciu európskej iniciatívy občanov s názvom „Potraviny sú ľudským právom pre všetkých! Zabezpečenie zdravých, spravodlivých a udržateľných potravinových systémov“ podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/788

[oznámené pod číslom C(2025) 4607]

(Iba anglické znenie je autentické)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/788 zo 17. apríla 2019 o európskej iniciatíve občanov ([1]), a najmä na jeho článok 6 ods. 3,

keďže:

(1) Žiadosť o registráciu európskej iniciatívy občanov s názvom „Potraviny sú ľudským právom pre všetkých! Zabezpečenie zdravých, spravodlivých a udržateľných potravinových systémov“ bola Komisii predložená 13. júna 2025.

(2) Táto žiadosť nasleduje po žiadosti o registráciu európskej iniciatívy občanov s názvom „Potraviny sú ľudským právom pre všetkých!“, ktorá bola Komisii predložená 31. marca 2025.

(3) Komisia listom z 29. apríla 2025 [C(2025) 2559 final] podľa článku 6 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2019/788 informovala skupinu organizátorov, že pokiaľ ide o žiadosť o registráciu predloženú 31. marca 2025, požiadavky na registráciu stanovené v článku 6 ods. 3 prvom pododseku písm. a), d) a e) uvedeného nariadenia sú splnené a že článok 6 ods. 3 prvý pododsek písm. b) uvedeného nariadenia sa neuplatňuje. Komisia však takisto podotkla, že iniciatíva nespĺňa požiadavku uvedenú v článku 6 ods. 3 prvom pododseku písm. c) nariadenia (EÚ) 2019/788. Komisia konkrétne vysvetlila, že niektoré z návrhov organizátorov nevyzývali Komisiu na predloženie návrhu právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv.

(4) Komisia preto podľa článku 6 ods. 4 prvého pododseku nariadenia (EÚ) 2019/788 informovala organizátorov, že iniciatívu môžu buď zmeniť s cieľom zohľadniť posúdenie Komisie, alebo môžu v súlade s článkom 6 ods. 4 druhým pododsekom nariadenia (EÚ) 2019/788 pôvodnú iniciatívu zachovať alebo vziať späť.

(5) Dňa 13. júna 2025 skupina organizátorov predložila zmenenú iniciatívu.

(6) Cieľom zmenenej iniciatívy, ako ho vyjadrili organizátori, je vyzvať Úniu, aby „pretavila právo na potraviny do reality a začlenila ho do“ právneho rámca Únie, ktorý má vplyv na „právo na potraviny v EÚ a v zahraničí“. Organizátori sa domnievajú, že Únia „musí právo na potraviny systematicky zaručovať a podporovať zdravé, spravodlivé, humánne a udržateľné potravinové systémy“. Na dosiahnutie týchto cieľov organizátori stanovili štrnásť špecifických cieľov, v ktorých sa vyzýva na predloženie návrhu alebo zmeny právnych aktov Únie v týchto oblastiach: i) „spravodlivé potravinové systémy a demokratická správa vecí verejných“; ii) „podpora vnútroštátnych iniciatív v oblasti sociálnej ochrany“; iii) „uznanie, že poľnohospodárske výrobky a potraviny nie sú bežnými komoditami“; iv) „podpora roľníckej agroekológie a územných potravinových systémov“; v) „boj proti koncentrácii poľnohospodárskej pôdy“; vi) „podpora systémov osív pre roľníkov“; vii) „prísna regulácia GMO vrátane GMO získaných novými genómovými technikami“; viii) „udržateľné hospodárenie s vodami“; ix) „posilnenie dobrých životných podmienok zvierat“; x) „podpora konzumácie ovocia a zeleniny a regulácia ultraspracovaných potravín“; xi) „udržateľné obstarávanie potravín“; xii) „zmysluplné označovanie potravín“; xiii) „zastavenie plytvania potravinami“; xiv) „posilnenie práva na potraviny v tretích krajinách“.

([1]) Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2019, s. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(7) Ďalšie podrobné informácie o súvislostiach zmenenej iniciatívy, jej predmete a cieľoch sa uvádzajú v prílohe k zmenenej iniciatíve. Uvádza sa v nej, že právo na potraviny je „zaručené, keď má každý človek dôstojný a udržateľný prístup k primeraným potravinám“, a obsahuje zoznam rôznych opatrení, ktoré by mohli byť pre ciele iniciatívy relevantné. Organizátori v rámci svojej žiadosti o registráciu predložili aj ďalší dokument, ktorý takisto obsahuje podrobné informácie o iniciatíve.

(8) Pokiaľ ide o prvý, štvrtý, piaty a šiesty cieľ iniciatívy, Komisia by mohla na základe článkov 38 až 44 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) prijať návrh o udržateľných a spravodlivých potravinových systémoch; návrh na podporu roľníckej agroekológie a územných potravinových systémov; navrhnúť opatrenia týkajúce sa zlepšenia rodovej rovnosti v rámci pracovných miest v poľnohospodárstve a generačnej obnovy a navrhnúť nariadenie na podporu autonómie systémov osív pre roľníkov.

(9) Pokiaľ ide o druhý cieľ, v tejto fáze nemožno vylúčiť, že by Komisia na základe článku 153 ods. 1 písm. c), j) alebo k) ZFEÚ mohla prijať návrh na podporu a doplnenie činností členských štátov v oblasti sociálnej ochrany pracovníkov a/alebo boja proti sociálnemu vylúčeniu a/alebo modernizácie sociálnej ochrany, pokiaľ riziká potravinovej bezpečnosti môžu súvisieť s minimálnym príjmom.

(10) Podobne, pokiaľ ide o tretí cieľ, v tejto fáze nemožno vylúčiť, že by Komisia na základe článkov 38 až 44 ZFEÚ mohla prijať návrh právneho aktu s cieľom uznať, že poľnohospodárske výrobky a potraviny nie sú bežnými komoditami.

(11) Pokiaľ ide o siedmy cieľ, Komisia by na základe článku 43, článku 114 a článku 168 ods. 4 písm. b) ZFEÚ mohla prijať návrh na reguláciu GMO.

(12) Pokiaľ ide o ôsmy a trinásty cieľ, Komisia by na základe článkov 191 a 192 ZFEÚ mohla prijať návrh o udržateľnom hospodárení s vodami resp. návrh o plytvaní potravinami.

(13) Pokiaľ ide o deviaty cieľ, Komisia by na základe článku 43 ods. 2 ZFEÚ mohla prijať návrh na posilnenie dobrých životných podmienok zvierat.

(14) Pokiaľ ide o desiaty cieľ, Komisia by na základe článku 168 ods. 5 ZFEÚ mohla navrhnúť stimulačné opatrenia v záujme opatrení podporujúcich zdravé a udržateľné stravovanie.

(15) Pokiaľ ide o jedenásty cieľ, v tejto fáze nemožno vylúčiť, že by Komisia na základe článku 114 ZFEÚ mohla prijať návrh o udržateľnom obstarávaní potravín.

(16) Pokiaľ ide o dvanásty cieľ, Komisia by na základe článku 114 ZFEÚ mohla prijať návrh o označovaní potravín.

(17) Napokon, pokiaľ ide o štrnásty cieľ, v tejto fáze nemožno vylúčiť, že by Komisia na základe článkov 207, 208 a/alebo 212 ZFEÚ mohla prijať návrh na posilnenie práva na potraviny v tretích krajinách.

(18) Z uvedených dôvodov sa Komisia domnieva, že žiadna časť iniciatívy nie je zjavne mimo rámca právomocí Komisie predložiť návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv.

(19) Týmto záverom nie je dotknuté posúdenie toho, či by v tomto prípade boli splnené konkrétne hmotnoprávne podmienky, za ktorých Komisia môže konať, vrátane dodržania zásad proporcionality a subsidiarity a zlučiteľnosti so základnými právami.

(20) Skupina organizátorov poskytla primerané dôkazy o tom, že spĺňa požiadavky stanovené v článku 5 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) 2019/788, a určila kontaktné osoby v súlade s článkom 5 ods. 3 prvým pododsekom uvedeného nariadenia.

(21) Iniciatíva nepredstavuje zjavné zneužitie práva, nie je zjavne neopodstatnená ani šikanujúca, ani nie je zjavne v rozpore s hodnotami Únie uvedenými v článku 2 Zmluvy o Európskej únii či s právami zakotvenými v Charte základných práv Európskej únie.

(22) Iniciatíva s názvom „Potraviny sú ľudským právom pre všetkých! Zabezpečenie zdravých, spravodlivých a udržateľných potravinových systémov“ by sa preto mala zaregistrovať.

(23) Záver, že podmienky registrácie podľa článku 6 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/788 sú splnené, neznamená, že Komisia akýmkoľvek spôsobom potvrdzuje vecnú správnosť obsahu iniciatívy, za ktorú nesie výlučnú zodpovednosť skupina organizátorov iniciatívy. Obsah iniciatívy vyjadruje len názory skupiny organizátorov a v žiadnom prípade ho nemožno považovať za vyjadrenie názorov Komisie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Európska iniciatíva občanov s názvom „Potraviny sú ľudským právom pre všetkých! Zabezpečenie zdravých, spravodlivých a udržateľných potravinových systémov“ sa registruje.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené skupine organizátorov iniciatívy občanov s názvom „Potraviny sú ľudským právom pre všetkých! Zabezpečenie zdravých, spravodlivých a udržateľných potravinových systémov“, ktorú ako kontaktné osoby zastupujú Olga KIKOU a Almudena GARCIA SASTRE.

V Štrasburgu 8. júla 2025

Za Komisiu
Maroš ŠEFČOVIČ
člen Komisie